

Българска асоциация на консултантите по европейски програми /БАКЕП/

Изм. № 18-БП-ПРСР/18.06.2015г.

ДО:

Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ДО:

Г-Н ВАСИЛ ГРУДЕВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ОТНОСНО: Увеличаване на бюджета по заповед Р-09-213 от 27/03/2015 год.

Уважаема г-жо Танева, уважаеми господин Грудев,

В периода на прием по заповед Р-09-213 от 27/03/2015 год. бяха подадени около 3 500 проекти с обща сума на заявената безвъзмездна финансова помощ около 700 млн евро по данни от медиите. Към момента, на тази база вероятно средствата ще достигнат само за около 20% от всички подадени проекти.

Съгласно т. 3 от заповедта за прием от 27.03.2013 год. е предвидено увеличение на финансовата помощ, което считаме, че при така създалата се ситуация е крайно наложително.

Съгласно плана на ПРСР 2014-2010 г. до края на 2018 г. трябва да се разплатят над 1,67 млрд. евро, за да не се загуби резерва в размер на над 100 млн. евро. На практика, за да се постигне тази цел, годишните разплащания до края на 2018 г. трябва да са в размер средно на над 500 млн. евро.

Първите проекти по под мярка 4.1 се очаква да се одобрят в края на 2015 г. и едва тогава или в началото на 2016 г. най-рано се очаква да се подадат заявките за плащания по част от тези проекти, чрез които ще започне усвояването на бюджета по ПРСР 2014-2020.

В тази връзка, предлагаме увеличение на бюджета по под мярка 4.1 за първия прием, при което ще се постигнат едновременно редица важни резултати:

1. Ще бъдат одобрени голям брой проекти, болшинството от които в приоритетни сектори. Нашето предложение е увеличението на бюджета да бъде такова че да могат да се класират проекти с над 20 точки, което гарантира финансиране на проект от приоритетните сектори, който не е в селски район.
2. Ще се увеличи ефективността на администрацията, тъй като няма да се наложи отново приемането и обработката на допълнителните проекти, които не биха били одобрени, ако не се увеличи бюджета.

3. Ще се минимизира риска от загуба на средства в края на междинния период. На практика освен по мерките базирани на площ, съществени плащания до края на 2018 г. може да се постигнат единствено по мярка 4.1. Очакванията са, че първите проекти по под мярка 4.2 се очаква да се одобрят в средата на 2016 г., което означава че основните плащания по тях ще се случат в началото на 2019 г. Мерките по мярка 7 също няма да генерират съществено усвояване на средства до края на 2018 г. Подобен е случая и с мерките по мярка 6.
4. Ще се постигне по умерено и плавно постигане на целите заложи в хоризонталните приоритети на програмата. Съгласно рамката за изпълнение на програмата (т.7 от ПРСР 2014-2020) по приоритет P2 (Подобряване на жизнеспособността на стопанствата и конкурентоспособността на всички видове земеделие във всички региони; насърчаване на новаторски селскостопански технологии и устойчивото управление на горите) етапната цел за разплащане към края на 2018 година е в размер на малко повече от 186 млн. евро средства от ЕЗФРСР. Това може да се осъществи само ако сега има одобрени проекти на стойност по-висока от заложената. Съгласно нашия анализ ако не се постигнат етапните цели по всеки от приоритетите, страната ни ще загуби резерва по тези приоритети (на стойност 6 % от алокираните средства по всеки от приоритетите). Имайки в предвид, че голяма част от проектите с повече точки са проекти свързани със строителство и/или създаване на трайни насаждения, където срока за изпълнение ще е до 36 месеца, ако се одобрят само такива проекти риска от загубата на резерва нараства многократно, тъй като голяма част от тези проекти може да не се изпълнят за периода или ще се изпълнят в края на периода когато ще е късно за корективни действия.
5. Ще се намали риска от загуба на резерва по приоритет P5 (Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горското стопанство). По този приоритет етапната цел изразходване на над 215 млн. евро средства от ЕЗФРСР. За постигането ѝ според нас допринася изпълнение на проекти основно по мерките 4, 6 и 7. Имайки предвид, че другите мащабни проекти, които биха допринесли за постигането на тази цел са по мярка 7, където срокът им за изпълнение е много повече от 36 месеца (на база исторически опит по м. 321 и 322) и по мярка 4.2., където също проектите се изпълняват за по-дълго време, единствения шанс за отчитане изпълнението на този приоритет е чрез всички проекти по мярка 4.1., по които има направено енергийно обследване за постигане на енергийна ефективност и спестяване на емисии от въглероден диоксид.
6. Ще се финансират проекти с нисък риск от неизпълнение. Проектите с повече точки са проекти от приоритетните за развитието на земеделието в България сектори, което е в съответствие с приоритетите на програмата. Същевременно тези сектори са определени като „чувствителни“ и затова, че са с ниска норма на възвращаемост, което намалява възможностите на бенефициентите по тези проекти за генериране на ресурс за пре финансиране на изпълнението им. Това, в допълнение, че вероятно част от тези бенефициенти са новосъздадени фирми, още повече увеличава риска голяма част от проектите с много точки да не се изпълнят. Потвърждение на казаното е последния прием по мярка 121, с чийто бюджет се финансират изцяло само проекти в тези сектори и степента на изпълнение е далеч под желаната.
7. Ще се финансират и проекти на „малки“ бенефициенти. Нашият анализ показва, че проектите с повече точки са същевременно и по-големи проекти. Обичайно са бенефициенти с разнородни дейности, които са имали възможност от една страна да обособят част от дейността си в „чувствителен“ сектор, а от друга – да финансират енергийно обследване, което да им препоръча мерки, водещи до спестяване на енергия. Ако се ограничи ресурса по мярката само до проектите с повече точки, няма да може да се финансират малките проекти на бенефициентите в сектор животновъдство/зеленчуци/трайни, които ако не са в селски район и нямат възможност да назначат допълнителен персонал са само с 15 точки.

8. Ще се стимулира добавянето на стойност към основните суровини. Голяма част от проектите за зърно производство не са само за земеделска техника, а и за изграждане на силосни и други стопанства за съхранение и подготовка на продукцията за продажба, което добавя стойност и качество към суровината, а това води до повишаване на нейната цена и конкурентоспособност.
9. Стимул за много сериозни по обем инвестиции. Считаме, че финансирайки голяма част от проектите, ще предоставите уникален стимул за извършване на инвестиции за над 1 млрд. евро, което в настоящата икономическа обстановка е съществена финансова инжекция както за икономиката, така и за бюджета чрез отчисляването на повече от 200 млн. евро под формата на ДДС. За сравнение, по данни от БНБ преките инвестиции за първото тримесечие на 2015г. за цялата икономика е в размер на малко повече от 300 млн. евро.
10. Ще се стимулира допълнителна заетост. Финансирайки голяма част от проектите не трябва да се подминава и факта, че по този начин се стимулира допълнителната заетост в сектора, което е една от целите на програмата, защото най-вероятно близо 100 % от проектите са свързани със създаването на нови работни места.
11. Увеличаване на нивото на усвояване на средствата през целия период на програмата. Практиката от предходния програмен период сочи, че над 25 % от подписаните договори не завършват с подаване на заявка за плащане. Финансирането на по-голям брой проекти ще даде възможност при евентуално не реализиране на подписани договори средствата да бъдат използвани при следващи приеми, което ще доведе до увеличаване на процента на изплатената финансова помощ за срока на действие на програмата.

Важно е да се вземе предвид факта, че на практика настоящия прием по под мярка 4.1 е първия всеобщ прием за земеделските производители от 6 години насам, в който те в нормални срокове могат да си изпълнят инвестициите по проектите.

Чрез одобрението на повече на брой проекти в настоящия период ще има време за реакция в случай на неизпълнение на част от тях и използването на средствата отново навреме.

Уважаема г-жо Танева, уважаеми г-н Грудев,

Увеличаването на бюджета и одобряването на максимален брой проекти ще бъде ясен позитивен знак към земеделските производители за отношението на настоящата администрация към този сектор и защита на националните интереси.

В тази връзка Ви молим за среща, на която да обсъдим нашите предложения и възможностите за финансиране на по-голям брой проекти.

С пожелания за успешна работа,

гр. София, 18.06.2015г.

Оставам с уважение,

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА
Председател на УС на БАКЕП